

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 103:9

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Breen, Amsterdam; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr P. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr J. C. Rollmann, Utrecht; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thga, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielema, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. Dr V. HEPP, Van Broestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes

Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland en Ned.-Indië f7.50 per jaar.

Advertentie: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD. Uit de Schrift: „Kleertheologie“ (Matth. 3:4; Joh. 19:25). — Kerkelijk Leven: Synode-indrukken XX. — Perschoonw. — Kerknieuws — Advertentie.

UIT DE SCHRIFT.

„Kleertheologie.“

En deze Johannes had zijn kleeding van kameelhair. Matth. 3:4.

Zij namen dan zijn kleedren, voor etken krygsknecht een deel, en den rok. Johannes 19:23.

Eens trok een beroemd Engelsch schrijver (Carlyle) uit Londen weg om geruimen tijd te vertoeven in hooge eenzaamheid, midden op de hei. Wat hij toen gedacht heeft, heeft hij uitgesproken in een boek, waarvan de titel is: De opgelapte kleermaker. Dit boek bevatte zijn „kleertheologie“. Hij wilde ermee zeggen, dat de menschen in den loop der tijden telkens andere kleeden aantrekken en dat de mode ze telkens weer anders voorschrijft; maar de naakte mensch, die onder dat kleed zit, blijft toch eigenlijk alle eeuwen door dezelfde. Zoo is het nu ook op geestelijk gebied. Elke tijd heeft zijn eigen leer, zijn eigen geloof. Maar ook die beschouwingen raken slechts den buitenkant, precies als het kleed dat wij dragen. Onder al die verschillende beschouwingen door blijft de geest van de menschen zichzelf gelijk; het zijn andere vormen, maar het blijft hetzelfde wezen.

Denk nu aan den Dooper. Hij is ook in de stilte geweest. Hij heeft ook in zijn eenzaamheid zoo iets als een kleertheologie bedacht. Hij kwam er ook mee voor den dag. Want toen hij zich ver-toonde straks aan de wereld, wees hij naar zijn kleed. Ziet gij dat kleed, zei hij? Het is van kameelhaar. Het wijkt af van de mode, want de mode is niet onverschillig; de kleeden maken den man niet, maar God maakt den man en de man maakt het kleed, naardat hij God gezien heeft of niet heeft gezien. Ziet gij dit kleed? Het is erg duur; zoo goedkoop als mijn sprinkhanen waren en mijn wilde honig, zoo duur is dit ruwe kleed; want het kleed, dat komt er heel veel op aan. Ziet gij dit kleed? Het is niet een kleed van dezen tijd; zoek den voorraad af van Israëls amts-gewaden, geestelijke en wereldlijke, en gij zult er geen één vinden zooals mijn kleed. Want ik zeg niet; de kleeden doen er niet toe; of: de vormen doen er niet toe; of: de leer doet er niet toe, omdat per slot van rekening toch alles gelijk blijft. Zie mijn kleed. Het is het kleed van Elia. Want Elia en ook de Dooper staan tegenover hun tijd, en ze nemen met de vormen van dien tijd geen genoegen, omdat het wezen van een volk of van een menschenziel lang niet altijd zich gelijk blijft. Er is een volk, er is een tijd, waarin men God vreest, en er is er ook een, waarin men Hem niet vreest. Er is valsche en ware leer; er is een leer van God en er is leer van den duivel. En daarom moet ge niet zeggen: het komt er niet op aan, welk kleed nu lichaam dekt of welke leer nu zieleleven uitdrukt; wil Israël behouden zijn, het keere weder tot den geest van Elia en tot zijn leer. Niet met den tijd afglijden en zeggen: wij blijven toch gelijk. Maar opstaan tegen den tijdgeest en zeggen: bekeert u! Want er is maar één leer, die goed is, en maar één waarheid, die uit God is. Het ideaal brandt in den Dooper voor een nieuwe toekomst. Maar men moet eerst weer naar het verleden terug en naar de leer der vaderen. Bekeert u! Het kleed der zuivere waarheid is van één mit en er is maar één vaste mantelstaf aller dingen: het is de eeuwige, onveranderlijke wet van God. Het kleed van vandaag moet niet worden opgelapt, doch het moet geheel en al worden vervangen door den mantel der gerechtigheid. En dat kleed is onveranderlijk, omdat de gerechtigheid het is. En de gerechtigheid is onveranderlijk, omdat God het is.

Dit is de „kleertheologie“ van dien grooten eenzame van Johannes, zoo men wil.

Evenwel, op Johannes is Jezus gevolgd. En de profetie van Johannes is door die van Jezus vervuld.

Dat komt ook in het kleed van Jezus Christus uit. In Zijn kleed spreekt hij niet Johannes tegen, doch profeteert hij wel boven Johannes uit. Immers, een ander is het kleed van den Dooper en dat van den Christus.

Johannes' kleed is een belijdenis van zijn leven en leer en ambt. Dat van den Christus is het schijnbaar volstrakt niet. Was het wel zoo geweest, het zou ongetwijfeld in het proces aangegepen zijn om hem er mee te honen. Maar Christus' kleed zegt den vreemde niets. Vandaar dat men onder het rechtsgebed zelf de emblemen van hoon en spot maken moet; aan Jezus zelf vindt men niets, dat den spot passende en voor de hand liggende vormen geven kan. Heeft Jezus een mantel, die zijn profetenwerk aankondigt? Neen. Ze kunnen hem blinddoeken en slaan en spuwen straks, om hem te honen, dat hij maar eens profeteeren moest, wie daar sloeg. Maar aan zijn kleed hechte zich de spot niet; het was te gewoon. Zegt zijn kleed iets omtrent zijn koningsambt? Evenmin. Herodes en de soldaten moeten, om den eigen-gemaakte koning te belachen zelf naar passende koningskleeden zoeken. Alles aan Jezus is zoo gewoon. Zóó gewoon, dat Pilatus er niet aan denkt, iets van Jezus' kleed in beslag te nemen als bewijsstuk, en dat zijn soldaten toch heel Jezus' kleed voor zich heel goed bruikbaar achten. Jezus' kleed blijkt een dragelijk en begeerlijk bezit voor den eerste den beste. Wat zouden de menschen met Johannes' kleed hebben moeten doen? Niets; het was hoogstens curiositeit. Maar Jezus is zoo gewoon.

Het heeft diepen zin, dat Johannes buitengewone, en Jezus gangbare kleeding draagt. Het gewone van Jezus is meer en wonderlijker dan het buitengewone van Johannes. Want Johannes geeft in zijn kleed uitdrukking aan zijn diepste levensbezit; zijn kleed is een vorm, waarin zijn geest zich uitdrukt. Doch Jezus Christus kan van de aarde geen vormen leenen, die zijn eeuwig en eeuwig wezen passende uitdrukking geven. Waar is het kleed, dat hem kan sieren en verklaren? Het kan geen profeten-mantel zijn, en geen priester-gewand en geen koningskleed. Al die kleeden zouden liegen; hij heeft immers niet één ambt, doch hij heeft er drie en elk van die drie volkomen. Hij heeft een gewonen naam, dien duizenden anderen dragen; en hij spreekt een gewone taal en is zijn broederen in alles gelijk, slechts de zonde uitgezonderd. Hij is daarin Man van smarten, die zich vernedert, en die zijn buiten-gewone en onzegbare heerlijkheid bedekt achter gewone, menselijke vormen, ook achter het kleed van den dag. Christus neemt het kleed van zijn tijd; zelfs daarin oefent hij zijn gehoorzaamheid, en doet zijn middelaarswerk. Laat de Dooper naar Elia terug-grijpen; maar Christus heeft méér in zich dan Elia; alle profeten worden in hem vervuld; alle typen in hem vertoond. Hij heeft zijn kleed in heel het Oude Verbond. En wijl Hij overal zijn kleed heeft, daarom heeft hij het nergens; dus kiest Hij en neemt Hij het kleed van den dag en geeft zich onder het volk van de straat en spreekt het Woord des koninkrijks. Want Christus grijpt niet, als de Dooper, naar het verleden terug om daarmee een toekomst te maken. Hij is voor verleden, heden en toekomst, gister en heden en in der eeuwigheid dezelfde. Als het Eeuwige Woord heeft hij reeds vóór de Vleesch-wording gesproken onder Israël; hij is van ouds gezalfd en ook bekleed geweest. En niemand steke Christus in zijn mantel, doch hij neme dien van Hem; het is de mantel der gerechtigheid. En die mantel is gansch bijzonder, ook doordat de kleed van Jezus Christus niets bijzonders had.

K. S.

KERKELIJK LEVEN.

Synode-indrukken.

XX.

Slechts van belijdende leden eener Gereformeerde Kerk.

Onder de bezwaarschriften bevonden er zich ook, die gezonden waren door personen, die tot een schismatische kerk behooren.

Ook onder het adres van de heeren Dr J. P. de Graaf Fortman c.s. bevonden zich dergelijke namen.

Het ligt in den aard der zaak, dat bezwaren van hen, die niet met ons in kerkelijke gemeenschap staan, op de Synode onontvankelijk zijn.

Het feit, dat men de kerk uittrad en zich bij een schismatische beweging aansloot, bewijst, dat men geen geduld of wat dan ook had om zijn bezwaren den kerkelijken weg te laten doorloopen.

En nu toch achteral nog bezwaren in te dienen, is geen klein beetje inkonsekwent.

Natuurlijk duiden we zulke inkonsekwentie niemand ten kwade.

Er ligt zelfs iets spijts in, dat geen poging kan gewaagd om hen van hun bezwaren te ontlasten.

Dat zij zich nog tot de Synode wenden zou men kunnen beschouwen als een blijk, dat zij, die zich uitwendig van onze kerken hebben losgemaakt, er innerlijk nog niet geheel los van zijn.

Daarom mag men hen niet koud en koel laten schieten.

De leden der plaatselijke kerk, waarvan zij eens deel uitmaakten, hebben zeer zeker een roeping tegenover hen.

Predikant of konsulent zouden hen kunnen opzoeken of tot een samenspreking uitnoodigen.

Maar de Synode kan hen niet helpen.

Zij zelf hebben dat onmogelijk gemaakt.

Misschien lijkt dat sommigen wat streng geoordeeld.

Toch mag de Synode geen ander standpunt innemen.

Niet alleen om de principiële reden, welke wij reeds aangaven, maar ook om praktische motieven.

Waar zou het heen moeten, indien de Synode ook bezwaarschriften van niet-belijdende leden eener Gereformeerde Kerk in behandeling nam?

Wij willen nu niet eens rekenen met de mogelijkheid, dat menschen als Jacob Cohen, ook modernist of Roomsche wel bezwaren konden kenbaar maken.

Maar er zijn er buiten onze Gereformeerde Kerken, die ons minstens even na staan als sommige schismatische broeders en zusters.

Wij denken hier b.v. aan vele Gereformeerden in de Hervormde Kerk en vele Christelijke Gereformeerden.

Wanneer aan die allen zeker recht werd verleend met bezwaren tot de Synode te komen, ware het eind daarvan niet te overzien.

Daarom is het ook praktisch beter, dat geen enkel geval van grensoverschrijding wordt toegelaten.

Dat houdt vanzelf niet in, dat de Synode niet mag ingaan op een verzoek, dat haar door niet-leden eener Gereformeerde Kerk wordt gedaan.

Meermalen zijn er zulke verzoeken tot haar gericht.

Laatst nog met het oog op het Congres voor „Inwendige Zending“.

Het verschil tusschen verzoek en bezwaar zegt hier alles.

Publiek of geheim.

Ernstig werd ook onder de oogen gezien de vraag of de hangende zaken dadelijk in publieke zitting konden worden behandeld dan wel of ze eerst in comité-generaal, dat een besloten karakter draagt, dienden te worden besproken.

Onderling Brandsma stelde zelfs voor, dat de commissie-vergaderingen publiek zouden zijn.

Dit was inderdaad iets nieuws niet alleen in ons kerkelijk leven, maar in heel de samenleving.